

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ОСВІТОЮ

(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності зі спеціальності НАУКИ ПРО ОСВІТУ
(шифрі назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою, протокол№..... від..... (до 25.04.2016)

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення практичних занять з навчальної дисципліни «**СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ОСВІТОЮ**» є формування вмінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань.

У ході практичних занять здобувач набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з вирішення прикладних задач професійної діяльності.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «**СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ОСВІТОЮ**» на практичні заняття відводиться 22 год. навчального часу.

Практичні заняття з навчальної дисципліни «**СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ ОСВІТОЮ**» проводяться у аудиторіях Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

При підготовці до конкретного практичного заняття в межах виконання відповідного завдання (табл. 2.1) здобувачі формують звіти, есе, презентації, які відповідають зазначеним викладачем вимогам, та захищають його під час аудиторного заняття перед викладачем і аудиторією одногрупників.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання для практичних занять, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік тем та завдань для практичних занять

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхід не ПЗ*	Література
Змістовий модуль I. Принципи системного підходу						
1.	Тема 1. Теоретико-методологічна характеристика системного підходу. Системи та закономірності їх функціонування та розвитку.	Вміння представляти у вигляді системи процеси і явища незалежно від предметної області	<ul style="list-style-type: none"> - методи структурного аналізу систем, декомпозиції систем та їх синтезу - типові завдання, що виникають при дослідженні систем. - сучасні методи збору та обробки 	4		Основна: []. Додаткова: [Ошибка! Источник ссылки не найден.]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
			інформації.			
2.	Тема 2. Основні складові вищої освіти як системи	Здатність при рішенні професійних завдань аналізувати соціально-економічні проблеми й процеси в галузі освіти із застосуванням методів системного аналізу й математичного моделювання	<ul style="list-style-type: none"> - головні поняття теорії систем - взаємозв'язок системи й середовища, внутрішні зв'язки системи - навички по використанню програмних і комп'ютерних засобів вивчення й застосування теорії систем 	4		Основна: []. Додаткова: []
	Тема 3. Системоутворюючі фактори вищої освіти	Уміння виділяти взаємозв'язок системи й середовища, внутрішні зв'язки системи.	<ul style="list-style-type: none"> - входи й виходи спілкування системи із середовищем - елементи системи (компоненти), зв'язку, відносини, властивості - мета, пошуку методів її формалізованого подання (цільової функції, критерію функціонування й т.д. 	4		Основна: []. Додаткова: []
Разом за змістовим модулем I - 12						
Змістовий модуль II. Механізми реалізації системного підходу в освіті						
	Тема 4. Алгоритм системного дослідження функціонування та розвитку системи освіти.	Здатність застосовувати методи аналізу прикладної області (освітні системи) на концептуальному, логічному, математичному й алгоритмічному	<ul style="list-style-type: none"> - основні завдання й методи системного аналізу - застосовував методів системного аналізу на концептуально 	4		Основна: []. Додаткова: []

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
		рівнях	му, логічному, математичному у й алгоритмічному у рівнях - навички рішення прикладних завдань методами системного аналізу			
	Тема 5. Адаптація - важливіший закон взаємодії вищої освіти із зовнішнім середовищем	Здатність застосовувати системний підхід і математичні методи у формалізації та адаптації для рішення прикладних завдань у галузі освіти	- математичні методи, необхідні для використання прийняття рішень, зв'язаних зі структурними й функціональними перетвореннями систем - математичні методи в прикладних завданнях - навичками застосування комп'ютерних систем при застосуванні теорії систем і системного аналізу	4		Основна: □. Додаткова: □
Разом за змістовим модулем II - 8						
Разом за навчальною дисципліною - 20						

*ПЗ – програмне забезпечення

3. ТИПОВИЙ ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1

Завдання:

1. Провести класифікацію систем (однієї освітньої і однієї соціально-економічної) результат занести в таблицю.

Найменування об'єкта класифікації:

№пп	Ознака класифікації	Тип об'єкта за ознакою	Обґрунтування приналежності
1			
2			

2. Провести опис систем, приводячи повні відповіді на наступні пункти:

- визначення основної мети функціонування системи;
- дати аналіз системи за всіма основними ознаками;
- визначити корисність (потреба) системи для суспільства (людини).

Мета заняття: набуття навичок класифікації систем різної природі.

Основні теоретичні відомості: принципи класифікації систем (принцип розбиття та принцип покриття)

Хід роботи.

1. Порівняння різних принципів класифікації, виходячи з завдання та природі системи.
2. Вибір відповідного методу класифікації.
3. Проведення класифікації наведених систем.

Очікуваний результат виконання завдання: формування таблиці з розподілом систем, що класифікуються.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Виконання кожного завдання для практичних занять оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту	для заліку

		(роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань до практичних занять у межах тем змістових модулів наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для практичних занять	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		Сума балів
	ЗПЗ1	ЗПЗ2	ЗПЗ3	ЗПЗ4	ЗПЗ5	
Максимальна кількість балів	7	7	7	7	7	35

ЗПЗ – завдання для практичних занять.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності здобувача та іншої академічної документації.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

- Вища освіта в Україні: Навч. посіб./ В.Г.Кремень, С.М.Ніколаєнко. - К.: Знання, 2005.
- Вища освіта України і Болонський процес: Навч.посіб./ За ред. В.Г.Кременя. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2004.
- Система педагогічної освіти та педагогічні інновації. Аналітичне дослідження/ В.В.Олійник, Л.І.Даниленко та ін. - Полтава-Київ, 2003.
- Система методів професійної орієнтації: Уч.-метод. пособ.- К.: МЗУУП, 1993.
- Система фінансування менеджмента вищих навчальних закладів. - Донецьк: ООО Юго-Восток, Лтд, 2004.

7. Системный подход к повышению квалификации педагогических кадров// Повышение квалификации педагогических кадров/ Под ред. И.Ф.Жерносека, М.Ю. Красовицкого, С.В. Крисяка. - К.: Освіта, 1992. С. 30-45.

...

5.2. Додаткова

8. Беспалько В.П. Основы теории педагогических систем. - Воронеж: ВГУ, 1977.
9. Богданов А.А. Всеобщая организационная наука (тектология). Кн. 1-2. М., 1998.
10. Бондаревская Е.В., Кульневич С.В. Педагогика: личность в гуманистических теориях и системах воспитания. - Ростов н/Д.: Учитель, 1999.
11. Новиков А.М. Методология образования. - М.: Эгвес, 2002.
12. Прангишвили И.В. Системный подход и повышение эффективности управления. М: Наука, 2005. - 422 с.
13. Рыков А.С. Модели и методы системного анализа: принятие решений и оптимизация. - М.: МИСИС, 2005.
14. Советов Б.Я., Яковлев С.А. Моделирование систем. - М.: Высшая школа, 1998.
15. Хомяков П.М. Системный анализ. Экспресс-курс лекций: Уч. пособие. М.: ЛКИ, 2010. - 216 с.
16. Юдин Э.Г. Системный подход и принцип деятельности. - М., 1978.
17. Янг С. Системное управление организацией. - М.: Сов. радио, 1970.

5.3. Ресурси Інтернет